

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
15 april 2024

Ons kenmerk
PZH-2024-849912207
DOS-2023-0003453

Bijlagen
3

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

GS-reactie op PARK-advies Energiewegen

Geachte Statenleden,

Op 7 december 2023 heeft de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) het volgende advies uitgebracht: “Bundel de energie! – advies over de ruimtelijke kwaliteit van zonnepanelen en windturbines langs hoofdinfrastructuur”.

Het PARK-advies is ontstaan vanuit het besef dat veel van de zoekgebieden voor energie-opwek uit de Regionale Energie Strategieën (RES'en) langs infrastructuur liggen én vanuit zorg over de ruimtelijke kwaliteit van het snelweglandschap en haar omgeving. Tegelijkertijd loopt het zogeheten OER-programma (Opwek Energie op Rijksgronden), waarbij met name gekeken wordt naar realisatie van opwek op overheidsgronden, veelal gelegen langs infrastructuur. In Zuid-Holland lopen er verkenningen voor de A15-A38, de A4-N11, de A12 en de A4-N14-A13. Later dit jaar en volgend jaar starten verkenningen langs de A20, A27 en de A16. Daarmee ligt dit PARK-advies op het raakvlak van energie-opwek, ruimtelijke kwaliteit en infrastructuur.

Voorafgaand aan dit advies is er een serie ambtelijke ateliers over het onderwerp energiewegen geweest met betrokkenen uit de RES-regio's, de OER-organisatie, ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK), Rijkswaterstaat (RWS), provincie en gemeenten. In algemene zin was er behoefte aan een bovenregionaal verhaal voor de gehele lijn langs de hele snelweg en behoefte aan meer samenhang en samenwerking tussen het ruimte- en het energiedossier. Ook heeft de PARK een studie naar 'energiewegen in Zuid-Holland' laten verrichten door bureau KruitKok met de volgende onderzoeksvragen: Wat is een energieweg? En wanneer is dit een passende, functionele en aansprekende keuze? Resultaten uit deze studie zijn meegenomen in zijn advies.

Het PARK-advies bestaat uit 5 hoofdpunten:

1. Regie, supervisie en ontwerp zijn nodig. Opwek van energie langs hoofdinfrastructuur is een ruimtelijke vraag. Door te werken in lange, samenhangende trajecten kunnen goede oplossingen ontstaan.
2. Biedt met het omgevingsbeleid een helder kader aan. Initiatieven van onderop moeten begeleid worden om tot gebiedskwaliteit en meerwaarde te komen. Stuur en stimuleer door per snelweg richtinggevende uitspraken te doen.

3. Kies altijd voor een gebiedsgerichte aanpak. Ook al is infrastructuur lijnvormig. De gezamenlijke partners identificeren waar sprake is van een grotere gebiedsontwikkeling die zinvol richting kan geven aan de energieopgave.
4. Bewaak de afstemming met het energiehoofdsysteem. Energiehubs zijn belangrijk, net zoals de ruimte langs snelwegen die gereserveerd moet worden voor leidingstroken.
5. Bundel de energie. Energiewegen zijn niet dé oplossing voor de voortgang van de RES. Kijk uit voor kruimelwerk, kies voor grote, samenhangende, kansrijke oplossingen.

Er is een directe oogst van concrete inzichten die in lopende projecten of pilots toegepast kunnen worden, zoals het aanwijzen van (stukken) snelwegen waar het expliciet wenselijk of juist onwenselijk is om energie op te wekken, het benutten van meekoppelkansen door bijvoorbeeld energie-opwek bij de geplande verbreding van de A20 mee te nemen, of door aan de slag te gaan met de belemmeringen in de huidige benadering van het OER-programma.

Bijgevoegd vindt u het advies van de PARK en de brief aan de PARK met daarin de reactie namens Gedeputeerde Staten. Ook het onderliggend ontwerpend onderzoek kunt u vinden in de bijlagen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

1. GS-brief aan de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK)
2. PARK-advies energiewegen
3. Rapport Energiewegen Zuid-Holland